

Naděžda MORÁVKOVÁ, *Plzeňan Kamil Krofta*, Plzeň 2016, 351 s.

Publikace Naděždy Morávkové si klade za cíl postihnout rodinné kořeny historika a prvorepublikového diplomata a ministra zahraničí Kamila Krofty, jež jsou pevně spjaté s Plzní. O Kamilu Kroftovi nebylo zatím publikováno mnoho biografických textů. Zásadní je jistě soubor statí *O Kamilu Kroftovi, historikovi a diplomatu*, vydaný u příležitosti jeho šedesátých narozenin roku 1936, který redigoval pro nakladatelství Melantrich Jaroslav Werstadt. Významný je též výzkum významu Kamila Krofty coby diplomata a politika, jímž se dlouhodobě zabývá Jindřich Dejmek. Z řady jeho textů o Kroftovi připomínáme zejména publikaci *Historik v čele diplomacie*, Praha. Karolinum, 1998. Ucelená monografie o Kamilu Kroftovi však doposud zpracována nebyla. Morávková se pokusila tohoto úkolu zhostit, zaměřila však své bádání širě a věnuje se i rodu Kroftů, jeho příslušníkům coby významným osobnostem spjatým s Plzní na přelomu 19. a 20. století. Chce ukázat, kde se zrodily Kroftovy zásadní vlastenecké postoje, jeho společenská a politická angažovanost, jeho nesmiřitelnost ve věci cti českého národa. Podařilo se jí vytěžít kromě známé Kroftovy pozůstalosti v Archivu Akademie věd v Praze také důležité prameny z Archivu města Plzně, zejména pozůstalost Kroftova otce, někdejšího plzeňského primátora a poslance říšské i zemské rady, JUDr. Josefa Krofty a významného plzeňského podnikatele a politika, Kroftova bratra JUDr. Richarda Krofty. Také soukromé archivy potomků rodu Kroftů a jejich cenné vzpomínky, jež autorka zachytila a zpracovala, jsou jistě zajímavým pramenem, který umožnil práci koncipovat, tak jak bylo zamýšleno. První část práce dokonce poskytuje pestrý obraz Plzně v druhé polovině 19. století, dobu Kroftova dětství, kdy se z agrárního a provinciálního města Plzeň mění v industriální centrum regionu. S tím je spojený čilý národně obrozenecký ruch, jehož se rodina aktivně účastní a na němž se Kroftův otec podílí nejen jako městský politik. Kroftovo dětství a také podobu dobové volnočasové venkovské relaxace měšťanstva zde zajímavě ilustruje, a to i doslova v příloze, kapitola o osobitém letovisku Richardov nedaleko Plzně, jež rodina vybudovala a rozvíjela. Detailnost pramenů, které autorka objevila, umožnila představit téma jako sondu do městské dobové každodennosti.

Jádro práce je nicméně v biografii Kamila Krofty. Ten je zde na rozdíl od monografie Dejmekovy vyličen především jako historik a univerzitní učitel, byť i jeho diplomatické činnosti musela pochopitelně být věnována pozornost. Kariéra a dílo gollovského pozitivistického historika, které se začaly počátkem dvacátého století slibně rozvíjet, je na dvacet let částečně přerušena či zpomalena diplomatickou službou, ale vrcholí znamenitými Kroftovými syntézami sepsanými v dobách okupace. Zejména tato, závěrečná část Kroftova odkazu nebyla doposud dostatečně zpracována a vytěžena.

Kniha je psána čtivým svěžím stylem, je opatřena obrazovou a textovou přílohou, jmenným rejstříkem a podrobnou Kroftovou bibliografií. Je v rámci zpracování moderní historiografie přínosem.

Ladislav Voldřich